

EHK toimintakertomus 2015

Eläinten hyvinvointikeskus EHK on kansallinen verkosto, jonka tavoitteena on eläinten hyvinvoinnin turvaaminen ja parantaminen. EHK kehittää Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran ja Helsingin yliopiston välistä yhteistyötä sekä edistää muutenkin eläinten hyvinvointivalvonnan ja tutkimuksen kansallista sekä kansainvälistä yhteistyötä. Tavoitteeseen pyritään eläinten hyvinvoinnin tutkittua tietoa kokoamalla, seuraamalla ja levittämällä. EHK seuraa aktiivisesti sidosryhmien toimintaa ja tekee yhteistyötä niiden kanssa.

Toimintaa ohjaa seitsenhenkinen johtoryhmä. Johtoryhmä kokoontui vuoden 2015 aikana neljä kertaa. Johtoryhmän kokoonpano, varsinainen jäsen (varajäsen) oli seuraava: Susanna Ahlström (Riitta Heinonen) / Maa- ja metsätalousministeriö, Pirjo Kortesianiemi / Eläintautien torjuntayhdistys (Heidi Härtel / HKScan), Leena Ahola ja Nora Schuurman / Itä-Suomen yliopisto (Hannu T. Korhonen / Luonnonvarakeskus Luke), Anna Valros (Laura Hänninen) ja Outi Vainio (Olli Peltoniemi) / Helsingin yliopisto, Taina Aaltonen ja Paula Kinnunen (Terhi Laaksonen) ja Jaana Mikkola (Taina Mikkonen) Elintarviketurvallisuusvirasto Evira.

EHK:ssa työskenteli vuonna 2015 kokopäiväisesti johtaja Satu Raussi ja 60 %:n työajalla eläinten hyvinvoinnin erityisasiantuntija Tiina Kauppinen. EHK:n projektissa työskenteli vuonna 2015 MMM Terhi Jääskeläinen (2 htkk) ja harjoittelijana journalismin ja viestinnän opiskelija Leena Pihkala (2 htkk).

Tässä toimintakertomuksessa esitetään EHK:n toiminta vuonna 2015 yhdessä johtoryhmän 10.12.2014 hyväksymien vuoden 2015 tulostavoitteiden kanssa.

Eläinten hyvinvointiraportti II. Toinen eläinten hyvinvointiraportti julkaistaan vuonna 2015. Raportti seuraa vuonna 2012 julkaistua raporttia. Uuteen raporttiin päivitetään edellisen raportin seurantatietoja, lisätään eläinten hyvinvointiin liittyviä uusia tietoja ja uusia vieraskynäkirjoituksia. Mikäli tiedoissa ei ole tapahtunut muutoksia vuoden 2012 raporttiin nähden, edellisen raportin tietoja ei toisteta vaan viitataan edelliseen raporttiin.

Eläinten hyvinvointi Suomessa II -raporttia ei ehditty saada julkaisuvalmiiksi vuonna 2015. Syy työn viivästymiseen oli toisen vakituisen työntekijän palkkarahoituksen leikkaaminen. Raportin käsikirjoitusluonnos saatiin lähes valmiiksi vuonna 2015.

Viestintä. EHK toteuttaa viestintäsuunnitelmaa, joka vahvistetaan ohjausryhmässä vuoden 2015 rahoituksen selvittyä. Ensisijainen viestintäkanava on eläintietosivusto (mukaan lukien blogi); sosiaalisen median osuus EHK:n viestinnästä supistuu rahoituksen vähenemisen myötä.

Eläintietosivut. EHK kehittää edelleen kansalaisille suunnattua sähköistä eläintietosivustoa (eläintieto.fi). Eläintietosivustolle lisätään tieto-osio yhdestä uudesta eläinlajista tai eläinryhmästä. Eläintietosivusto sisältää tietoa eläinten hyvinvoinnista, hyvinvoinnin määritelmästä, eläimistä ja niiden hyvinvoinnista osana yhteiskuntaa, ja eri eläinlajien hyvinvoinnista yksityiskohtaisemmin. Sivustolta löytyvät myös mm. EHK:n julkaisut sekä Ajankohtaista-osiosta blogi, eläinten hyvinvointiuutiset ja tapahtumakalenteri.

Sosiaalinen media. EHK:n somessa keskustellaan ja jaetaan ajankohtaisia eläinten hyvinvointiuutisia Facebookissa (Eläinten hyvinvointikeskus), Twitterissä (Ehkeskus) ja muissa medioissa soveltaen tarpeen mukaan. Some-viestintää supistetaan ja viestejä pyritään kohdentamaan tehokkaammin. Somessa viestitään kahtena-kolmena päivänä viikossa sisältölähtöisesti tilanteen mukaan.

Perusviestintä

Viestintäsuunnitelmaa toteutettiin suunnitelman mukaisesti, aktiivisesti sosiaalisessa mediassa tiedottaen ja keskustellen. Blogikirjoituksia ilmestyi vuonna 2015 yhteensä 53 kappaletta (tammikuu 7, helmikuu 4, maaliskuu 6, huhtikuu 4, toukokuu 3, kesäkuu 5, heinäkuu 0, elokuu 2, syyskuu 5, lokakuu 5, marraskuu 8 ja joulukuu 4 kpl). Blogi on itsenäinen julkaisufoorumi, jolla julkaistaan pääsääntöisesti vain EHK:n omaa tuotantoa olevia ja EHK:lle kirjoitettuja vieraskynätekstejä eli kirjoituksia, jotka eivät ole luettavissa muualla.

Viestintään käytettävissä olevan työajan supistumisen vuoksi Eläintietosivujen ajankohtaisia eläinten hyvinvointiuutisia ei päivitetty enää joka arkipäivä, vaan kolmena päivänä viikossa. Blogijuttujen määrästä ei tingitty, vaan uusi blogijuttu julkaistiin edelleen keskimäärin kerran viikossa. Tämä osoittautui oikeaksi strategiaksi, sillä sivuston käyttömäärä kasvoi edellisvuodesta (ks. toimintakertomuksen liite). Facebookissa käytettiin vuoden aikana n. 150 €

blogijuttulinkkien mainostamiseen, mikä voi myös olla osasyynä käyttömäärän kasvuun.

Eläintietosivujen tietoja päivitettiin vuoden mittaan. Uutta lajikokonaisuutta (turkiseläimet) ei vielä julkaistu, sillä sivusto kokonaisuudessaan päätettiin teknisistä syistä johtuen siirtää uudelle alustalle. Lajikokonaisuus turkiseläimistä julkaistaan, kun koko sivuston materiaalit on saatu siirrettyä uudelle alustalle keväällä 2016.

Tapahtumakalenteri pidettiin ajantasaisena. Tiedotteita muun muassa EHK:n tuoreista selvityksistä lähetettiin tilanteen mukaan kohdennetusti sidosryhmille ja medialle.

Sosiaalinen media

Facebook-sivulle ja Twitteriin linkitettiin kumpaankin niin ikään kolmena päivänä viikossa 3–5 uutista kerrallaan. Tärkeimmät uutiset linkitettiin molempiin medioihin, osa uutisista taas median luonteen ja kohderyhmän mukaan valikoiden (Facebookissa kevyempää, Twitterissä päivänpolttavaa jne). Facebookissa EHK:lla oli vuoden lopussa 4000 tykkääjää ja Twitterissä 800 seuraajaa. Somen seuraajamäärien kasvu oli maltillista, mikä oli odotettavissa toiminnan supistumisen myötä. Lisäksi Wikipedian eläinten hyvinvointiin liittyviä artikkeleja sekä varsinaista EHK-artikkeliä päivitettiin, EHK:n uudelle YouTube-kanavalle ladattiin videoita ja LinkedIn Slideshare -palvelussa jaettiin materiaalia. Kaikki edellä mainitut EHK:n some-kanavat ovat julkisia ja niissä on keskustelumahdollisuus.

Viestintäyhteistyö maa- ja metsätalousministeriön kanssa

Viestintäyhteistyö maa- ja metsätalousministeriön kanssa toimi edelleen hyvin. EHK osallistui Joensuussa järjestettyyn maatalousnäyttelyyn yhdessä eläinsuojeluasiamiehen kanssa. Näyttelyssä muun muassa esiinnyttiin näyttelyn päälavalla kertoen eläinten hyvinvoinnin käsitteestä ja ajankohtaisista asioista. Lukuisten ihmisten kanssa keskusteltiin näyttelyn aikana etenkin munintakanojen hyvinvointikysymyksistä. MMM järjesti yhdessä EHK:n kanssa tiedotustilaisuuden kissojen ja koirien pakollisen merkinnän ja rekisteröinnin selvityshankkeesta. EHK oli myös mukana eläinten hyvinvoinnin tuen vaikutuksia selvittäneen yhteistyöhankkeen tiedotustilaisuudessa.

Evira-yhteistyö. EHK avustaa tarvittaessa Eviraa eläinten hyvinvoinnin valvonnan suunnitteluun liittyvissä tehtävissä. EHK välittää Euroopan elintarviketurvallisuusviraston (EFSA) riskienarviointihankkeiden tietopyyntöjä sekä eläinten hyvinvointiraportteja tiedoksi sidosryhmille.

EHK avusti Eviraa kokoamaan EU-komission tarkastusta varten eläinten hyvinvoinnin koulutuksia. EHK osallistui Eviran sikojen hyvinvoinnin toimenpideohjelman viimeistelyyn auttamalla Toimiva sikala - apua suunnitteluun -

esitteen tekemisessä. Eläinten teurastukseen ja lopetukseen liittyvistä hyvinvointikysymyksistä vaihdettiin tietoa EHK:n ja Eviran kesken. EFSA:n riskienarviointihankkeiden tietopyyntöjä tai raportteja oli vuonna 2015 vain yksi.

Sidosryhmäyhteistyö. EHK on yhteistyössä ja verkostoituu resurssiensa mukaan eläinalan eri toimijoiden kanssa. Toimijat ovat esimerkiksi eläinalan yhdistyksiä, järjestöjä, ammattiliittoja, tieteellisiä seuroja, seura- ja harrastuseläintoimijoita sekä elinkeinon ja kaupan edustajia.

EHK tapasi useita toimijoita vuoden aikana. Toimijatapaamiset toteutuivat etenkin yhdessä eläinsuojeluasiamiehen kanssa, joka toimi monissa tapaamisissa aloitteentekijänä ja koollekutsujana. Tapaamisissa kerrottiin EHK:n toiminnasta sekä EHK:n ja eläinsuojeluasiamiehen tavoitteiden ja toiminnan yhtäläisyyksistä ja eroista. Toimijatapaamiset edesauttoivat EHK:n tunnetuksi tekemistä. EHK osallistui myös Yhteiskunnallisen ja kulttuurisen eläintutkimuksen seura YKES ry:n eläintutkimuspäiville Tampereella, missä tavattiin yhteiskunnallisen eläintutkimuksen sidosryhmiä. Sidosryhmätapaamiset löytyvät tarkemmin tämän toimintakertomuksen liitteestä.

Lainsäädäntö. EHK osallistuu eläinsuojelulain uudistuksen ohjausryhmän työhön ja antaa tarvittaessa lausuntoja eläinten hyvinvoinnin säädösluonnoksiin.

EHK osallistui vuoden aikana jokaiseen kuuteen eläinsuojelulain uudistuksen ohjausryhmän kokoukseen. Blogissa kerrottiin kokousten sisällöstä. Eläinten hyvinvointia koskevia lausuntoja säädösluonnoksiin ei vuoden aikana tehty.

Lopetusasetuksen edellyttämä tieteellinen asiantuntemus (National contact point). EHK antaa lopetusasetuksen (neuvoston asetus eläinten suojelusta lopetuksen yhteydessä, 1099/2009) edellyttämää tieteellistä asiantuntemusta viranomaisille.

Viranomaiset, toimijat ja kansalaiset käyttivät vuoden aikana joitakin kertoja EHK:n lopetusasetuksen (neuvoston asetus eläinten suojelusta lopetuksen yhteydessä, 1099/2009) edellyttämää tieteellistä asiantuntemusta. Yhteydenotot liittyivät siipikarjan kotitarpeiksi lopettamiseen ja siipikarjan sähkötaimnutukseen, mehiläisten ja mehiläispesien lopettamiseen/hävittämiseen tautitapauksissa ja pikkuporsaiden lopetusmenetelmiin tilatasolla. EHK osallistui eurooppalaiseen National Contact Point -tapaamiseen 15.7.2015 Kroatian Zagrebissa, jonka jälkeen eläinten teurastuksen ja lopetuksen hyvinvointitietoa täydennettiin osallistumalla Humane Slaughter Association HSA – Recent Advances II -symposiumiin (16.–17.7.2015) samoin Kroatian Zagrebissa. Symposiumista tehtiin matkakertomus sidosryhmille sekä blogijuttu eläintietosivuille.

Kansainvälinen toiminta. EHK seuraa eurooppalaisen eläinten hyvinvoinnin viitekeskuksen muodostumista ja verkostoituu olemassa olevien eurooppalaisten

eläinten hyvinvointikeskusten kanssa. EHK tutustuu Euroopan Parlamentin ja komission työskentelyyn eläinten hyvinvointiin liittyvissä kysymyksissä.

Vuoden aikana vierailtiin kaksi kertaa Ruotsin eläinten hyvinvointikeskuksessa Uppsalassa. Toukokuussa suunnittelimme yhdessä Ruotsin, Tanskan ja Norjan hyvinvointikeskuksen kanssa Communicating animal welfare -seminaaria. Seminaari pidettiin Uppsalassa 23.11.2015. Nimesimme Pohjolan hyvinvointikeskusten yhteistyön uudelleen nimellä Nordic Centre for Communicating Animal Welfare (NordCAW).

Tutustuimme Brysselissä 5.–7.2.2015 Euroopan Parlamentin ja komission työskentelyyn eritoten eläinten hyvinvointikysymyksissä europarlamentaarikko Sirpa Pietikäisen kutsumassa, lähinnä eläinsuojelujärjestöjen edustajista koostuneessa seurueessa.

Hankkeet. EHK toteuttaa erikseen sovitusti eläinten hyvinvointihankkeita. Vuonna 2015 toteutetaan eläinsuojelulain uudistukseen liittyvä *selvitys kissojen ja koirien pakollisesta tunnustusmerkinnästä ja rekisteröinnistä*. Vuosina 2015–2016 EHK toteuttaa Maaseutuviraston erillisrahoituksella hankkeen *Hyvinvointia hyllylle, tietoa tarjolle – kuluttajan opas vastuullisiin valintoihin eläinten hyvinvoinnin ja tuotannon läpinäkyvyyden turvaamiseksi*. EHK toimii alihankkijana Luonnonvarakeskuksen *selvityksessä Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2007–2013 eläinten hyvinvointituen vaikutuksista*. EHK osallistuu tarvittaessa ja mahdollisuuksiensa mukaan kansallisten eläinten hyvinvointihankkeiden ohjausryhmiin.

Selvitykset

Selvitys koirien ja kissojen pakollisesta tunnustusmerkinnästä ja rekisteröinnistä tehtiin EHK:lla eläinsuojelulain uudistustyön tarpeisiin vuoden 2015 aikana. Selvityksestä vastasi MMM Terhi Jääskeläinen. Tiineytyshäkeistä luopumisen tuotannolliset ja taloudelliset vaikutukset -selvitys julkaistiin tammikuussa 2015. Selvitystyö edellä mainittuun tehtiin vuoden 2014 aikana ja työstä vastasi MMM Terhi Jääskeläinen.

Asiantuntijapalvelut

EHK toimi asiantuntijana Luonnonvarakeskuksen selvityksessä Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2007–2013 eläinten hyvinvointituen vaikutuksista.

Hankkeet

Ruokaketju-rahoitus haettiin ja saatiin Maaseutuvirastosta hankkeelle ”Hyvinvointia hyllylle, tietoa tarjolle – kuluttajan opas vastuullisiin valintoihin eläinten hyvinvoinnin ja tuotannon läpinäkyvyyden turvaamiseksi”. Hankkeessa selvitetään kuluttajien käsityksiä tuotantoeläinten hyvinvoinnista ja tehdään sähköinen kuluttajille suunnattu tuotantoeläinten hyvinvoinnin tietopaketti. Hanke toteutetaan vuosina 2015–2016.

Hanketyöhön kului 40 % EHK:n erityisasiantuntijan työajasta vuonna 2015. Tämä työaika vähennettiin EHK:n perustyöstä.

Hankehakemukset

Maatilatalouden kehittämisrahastosta (MAKERA) haettiin rahoitusta tutkimusprojektille ”Eettistä laatua lautaselle – eläinten hyvinvoinnin huomioivan, kohtuuhintaisen naudanlihan ja maidon tuotantoketjun mahdollisuudet (ELLA)”. MAKERA-hankkeiden rahoitus selviää vuoden 2016 aikana.

Maa- ja metsätalousministeriön tutkimus- ja kehittämismäärärahaa haettiin vuoden 2015 aikana hankkeelle ”Keinoja eläinkokeiden vähentämiseksi – tiedeyhteisön arvojen selvittäminen tutkimuskulttuurin muuttamisen välineenä”. Hankkeen rahoitus selviää vuoden 2016 aikana.

Tapahtumat. EHK osallistuu eläinsuojeluasiamiehen järjestämän avoimen Eläinten hyvinvointiseminaarin (14.4.2015) suunnitteluun ja toteutukseen.

EHK osallistui eläinsuojeluasiamiehen 14.4.2015 järjestämän avoimen eläinten hyvinvointiseminaarin suunnitteluun ja toteutukseen. Seminaari oli yleisömenestys. Yhdessä eläinsuojeluasiamiehen ja mmm:n kanssa suunniteltiin ja toteutettiin myös Rotan monet roolit -seminaari 3.11.2015. NordCAW-seminaari Communicating Animal Welfare järjestettiin Uppsalassa Ruotsissa 24.11.2015 yhdessä Suomen, Ruotsin, Tanskan ja Norjan hyvinvointikeskusten kanssa. Eurooppalaisten eläinten hyvinvoinnin neuvottelukuntien EuroFAWC-kokous pidetään Suomessa vuonna 2016 ja sitä suunniteltiin yhdessä eläinsuojeluasiamiehen kanssa vuonna 2015.

Toimintasuunnitelma. EHK:n johtoryhmässä tehdään toimintasuunnitelma vuosille 2016–2017. Suunnitelma julkaistaan eläintietosivuilla. Toimintasuunnitelmaan sisällytetään yksityiskohtainen viestintäsuunnitelma.

EHK:n toimintasuunnitelmaa vuosille 2016–2017 ei tehty, vaan päätettiin odottaa EHK:n toiminnan jatkuvuuden varmistumista vuodesta 2016 eteenpäin.

Eläinten hyvinvoinnin neuvottelukuntien sihteerityö. EHK toimii tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnan sihteerinä toimikautena 1.5.2013–30.4.2016. Uusi seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta aloittaa vuoden 2015 aikana. Uuden neuvottelukunnan sihteerityöstä sovitaan EHK:n johtoryhmän ja ministeriön kanssa. Sihteeriksi kutsuu neuvottelukunnat koolle, valmistelee esityslistan, järjestää kokouksissa kuultavat asiantuntijat paikalle, kirjoittaa kokouspöytäkirjat, valmistelee neuvottelukuntien antamat lausunnot, tiedotteet ym. tuotokset sekä kertoo neuvottelukuntien kokousten sisällöistä kansantajuisesti EHK:n blogissa. EHK seuraa, tiedottaa ja bloggaa myös tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunnan kokouksissa käsitellyistä asioista.

Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta kokoontui vuoden aikana viisi kertaa ja antoi kaksi kannanottoa. Järjestyksessään toinen seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta aloitti toimintansa vuoden aikana ja kokoontui neljä kertaa sekä antoi yhden kannanoton. Tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunta kokoontui vuoden aikana viisi kertaa. Kokousten sisällöstä kerrottiin ja neuvottelukuntien lausunnot julkaistiin EHK:n blogissa.

EHK:n kaudella 2013–2015 toiminut johtoryhmä on hyväksynyt tämän toimintakertomuksen 1.2.2016.

Helsingissä 01.02.2016

Satu Raussi
johtaja
Eläinten hyvinvointikeskus

Tiina Kauppinen
eläinten hyvinvoinnin erityisasiantuntija
Eläinten hyvinvointikeskus

Susanna Ahlström
Eläinlääkintöylitarkastaja
EHK:n johtoryhmän puheenjohtaja
Maa- ja metsätalousministeriö